

Dette virker på vores skole

Kort om Dette virker på vores skole

- Formål: at indsamle erfaringer, udvikle pædagogik og praksis samt formidle gode erfaringer med undervisning og integration af tosprogede elever i folkeskolen
- Består af fem delprojekter:
 - Delprojekt 1: Erfaringer fra skoler med mange tosprogede elever
 - Delprojekt 2: Udvikling af andetsprogs-pædagogiske metoder
 - Delprojekt 3: Ledelse på skoler med tosprogede elever
 - Delprojekt 4: Forældresamarbejdet i elevernes øjne
 - Delprojekt 5: Formidling af erfaringer

Program – dag 1

- 10.00-10.10 *Velkomst og præsentation af dagens program*
- 10.10-10.20 *God undervisning og integration af tosprogede elever*
- 10.20-10.50 *Projektet og dets overordnede resultater*
- 10.50-11.15 *Kaffe og te*
- 11.15-12.15 *Sproget med i fagene – andetsprogspædagogiske perspektiver på fagundervisningen*
- 12.15-13.15 *Frokost*
- 13.15-14.00 *En utifrånblick på projektet Udvikling af andetsprogspædagogik – några reflektioner*
- 14.00-14.20 *Kaffe og te*

Program – dag 1, fortsat

- 14.20-15.35 Andetsprogspædagogiske perspektiver på sproget i fagene
- 15.35-16.00 Kaffe, te, kage og frugt
- 16.00-17.15 Andetsprogspædagogiske perspektiver på sproget i fagene – fortsat
- 17.15-.17.30 Tværgående perspektiv på dagens pointer
- 18.30- Middag

Program – dag 2

Evaluering af tosprogede elever i folkeskolen

- 09.00-10.30
 - Kort om baggrunden for og intentionerne med evalueringen
 - Præsentation af evalueringens fokus, metode og resultater
- 10.30-11.00 Kaffe og te
- 11.00-12.30 Kort oplæg og paneldebat ved den faglige følgegruppe
- 12.30-13.15 Let frokостanretning

Dette virker på vores skole

Projektet og dets hovedresultater

Hovedresultater

Rammerne: afsæt i de fem delprojekter giver et omfattende materiale med mange perspektiver:

- Samspillet mellem kommune og skole
 - Ledelsens rolle
 - Efteruddannelse og kompetenceudvikling
 - Den pædagogiske praksis i det flersproglige klasserum
 - Forældresamarbejdet
 - Samspillet mellem lærerforventninger og praksis
- Materiale baseret på interview, videooptagelser, spørgeskemaundersøgelser, kollegial refleksion m.v.

Dagsorden

- 1 Status på undervisning af tosprogede elever ud fra Dette virker...
- 2 Hvordan fungerer de kommunale og ledelsesmæssige rammer
- 3 Fokus på undervisning, forældresamarbejde og elevsammensætning
- 4 Perspektivering

Status på undervisning og integration af tosprogede elever med afsæt i Dette virker...

Den forsigtige status: Er der fokus på området og sat spændende ting i værk?

- Ja, tingene bevæger sig i den rigtige retning. Der er masser af inspiration at hente

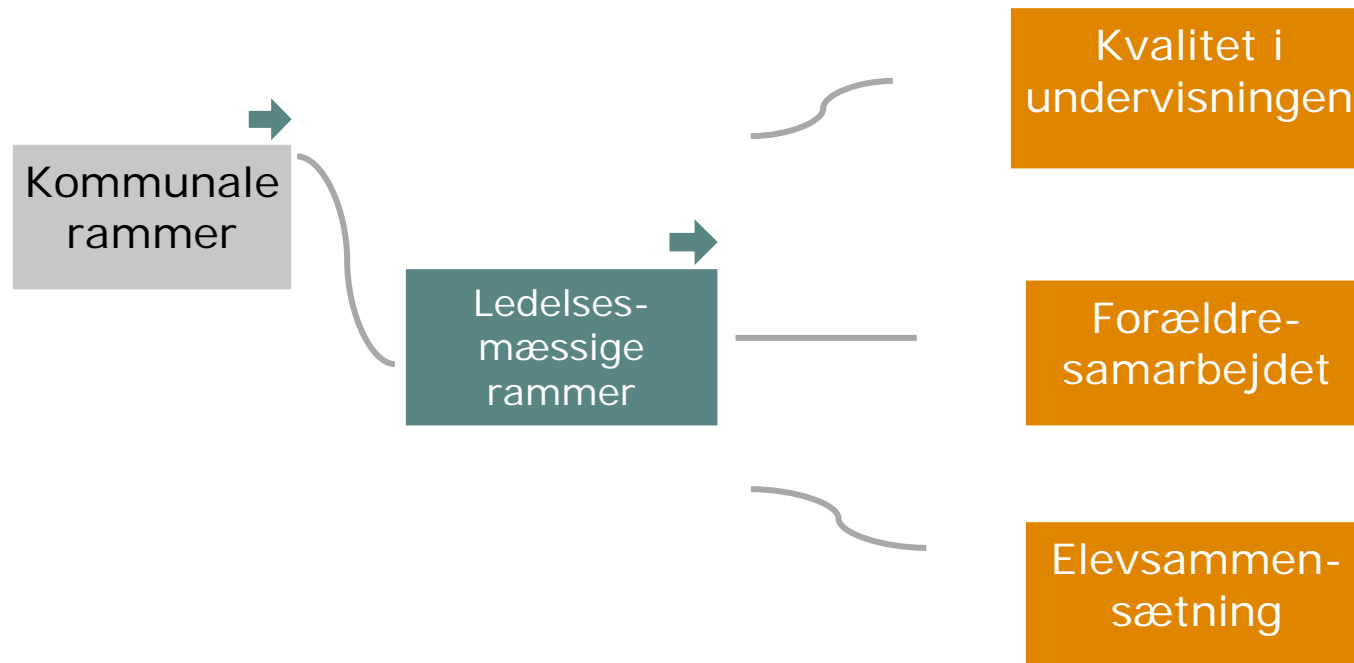
Den ambitiøse status: Findes modellen for undervisning og integration af tosprogede elever?

- Nej

Den kontante status: Er der fortsat behov for at prioritere og udvikle området?

- Ja, der er fortsat behov for en massiv satsning

Rammer for undervisning og integration

Hvordan fungerer de kommunale rammer?

De kommunale rammer fungerer ikke godt nok

- Ofte reageres for sent, når der er "brændende platforme"
- Ofte overlades for meget til den enkelte skole
- Ofte bliver samarbejdet mellem forvaltning og skole reduceret til driftsmæssige spørgsmål

Behov for tidligere og mere koordineret indsats i forhold til både den pædagogiske udvikling og i forhold til påvirkningen af Elevsammensætningen

Hvordan fungerer de ledelsesmæssige rammer?

Er ledelse på skoler med tosprogede elever noget særligt?

Ja, flere og større udfordringer end den typiske skole:

- *Fagligheden*: Lave præstationer og lave forventninger blandt lærerne
- *Elevsammensætningen*: Svært at fastholde distriktets elever
- *Skolens omgivelser*: Flere samarbejdsparter og tættere samspil
- *Forældresamarbejdet*: Forskellige forventninger og sproglige barrierer
- *Hverdagens små konflikter*: Rolle som "kulturel mægler"
- *Ofte markante forandringsprocesser*: Heldagsskoler, magnetskoler ol.

Formår lederne at håndtere disse udfordringer?

Både og. Det er svært, og lederen bliver begrænset af en række barrierer:

Mangler tid: Drift og administration fylder for meget

For stive arbejdstidsregler og overenskomster: Eksempelvis ved overgangen til heldagsskoler

- To traditioner kolliderer, når det fagprofessionelle paradigme møder managementtænkningen:
 - Stærke lærere reelt ledere af uformelt hierarki
 - Modstand mod forandring
 - Forventning om de facto vetoret

Hvilke elementer i lederrollen skal styrkes?

Særligt behov for at styrke følgende elementer i lederrollen:

- *Den strategiske ledelse:* Hvor skal skolen hen? Skal vi forsøge at påvirke elevsammensætningen?
- *Personaleledelsen:* Har vi det rette personale? Rækker kompetenceudviklingen?
Hvor meget inddragelse i forandringsprocesser?
- *Den pædagogiske ledelse:* Hvordan integreres dansk som andet-sprog i fagundervisningen? Og hvordan bliver disse kompetencer fælles gods for hele lærerkollegiet?
- *Relationsledelsen:* Hvordan skabes tætte relationer til den kommunale forvaltning? Hvordan sikres inddragelse i beslutninger, der berører skolens fremtid?

Hvordan kan lederrollen styrkes?

- Der skal skabes plads til ovennævnte ledelsesfunktioner gennem f.eks.:
 - Kommunal støtte til gennemgribende forandringsprojekter
 - Ændret ledelsesstruktur
 - Øget brug af mellemledere
 - Frigørelse fra driftsopgaver gennem delegering
 - Flere ressourcer til ledelse

Udviklingen af kvaliteten af undervisningen

- Ser ud til at undervisningen i dansk som andetsprog bevæger sig i den rigtige retning (kompetenceudvikling, rekruttering af lærere med formelle kompetencer og spændende organiseringsformer)
- Det kan lade sig at gøre at udvikle en praksis, hvor sprog og fag bliver knyttet tæt sammen
- Det sker dog ikke automatisk og kræver f.eks.:
 - En ledelse, der sætter sig i spidsen – eller i hvert fald sikrer opbakning
 - Lyst til udvikling og en kultur, der giver mulighed for at forskellige fagligheder beriger hinanden

Forældresamarbejdet

- Samspillet med forældrene prioriteres mange steder, men sjældent med held
- Samarbejdet forløber fint, når det er den enkelte elev og fagligheden, der er i centrum
- Bunder ofte i forskellige forventninger til skolens rolle: forældres forventninger om fagligt fokus versus skolens fokus på sociale kompetencer og kollektive arrangementer

Elevsammensætningen

- Vanskelig at påvirke
- Skolerne har svært ved at gøre det selv
- Forvaltningerne har muligheden, men vil ikke udfordre ressourcestærke forældre
- Dog muligheder i...:
 - L 594
 - Engagerede forældre-netværk (Brug Folkeskolen på Nørrebro)
 - En tidlig indsats

Perspektivering – hvilke behov fremover

- Skolerne kan ikke selv – kommunerne mere på banen, tidligere, koordinerende og offensivt
- Det vil give mere plads til lederen som *leder*
- Fortsat behov for kompetenceudvikling i dansk som andetsprog – og binde disse kompetencer sammen med fagundervisningen
- Tidlig indsats for at undgå den vanskelige udfordring i forhold til elevsammensætningen
- Nye og inkluderende metoder i forældresamarbejdet
- Og mere viden om, hvad der virker på vores skole...

Dette virker på vores skole

Afrunding og lidt reklame

- Netværksmøder for ledere og lærere i de kommende måneder
- De organiseres regionalt
- I disse netværk får du:
 - Viden
 - Inspiration
 - Lejlighed til at reflektere over egen situation

